

BAYİ KREDİ RİSK ÖLÇÜMLEME VE İZLEME SİSTEMİ

MUSTAFA AYDIN

19.04.2019

RiskMetriks Risk Ölçüm ve Yönetim Danışmanlığı Sanayi Ticaret AŞ.

Ticari Hayat ve Riskler...

«Her TİCARİ OLUŞUM, ticari faaliyetleri esnasında temel bazı risklerle karşı karşıyadır.»

Strateji Riski

Her başarılı iş; kapsamlı, iyi düşünülmüş ve net olarak ortaya koyulmuş bir iş planı (Business Plan) gerektirir. Bu plan belli aralıkla tekrar analiz edilip, değişen koşullara uygun hale getirilmelidir. Aksi takdirde, en başarılı şirketler için bile başarısızlık, kaçınılmaz bir son olur.

Finansal Risk:

Birçok risk kategorisi, daha fazla kayıp veya daha az kar şeklinde finansal sonuçlar üzerinde etkili olur. Ama, tek başına finansal risk, spesifik olarak işin kendisinin yarattığı nakit giriş ve çıkışı ile ilgilidir ve buradan kaynaklanan sorunları ifade eder. Alış ve satış vadeleri, stok tutma süreleri, banka limit ve riskleri, bunların maliyetleri, vadeleri, alacak kalitesi, karlılık oranları vb burada tek tek sayılması mümkün olmayan çok sayıda etmen, bu risklerin analiz ve yönetiminde son derece önemlidir.

Operasyonel Risk

Şirketin günlük operasyonlarında beklenmedik hata ve problemlerden kaynaklanan sonuçlardır. Bu problemler, teknik bir nedenden kaynaklanabileceği gibi, personelin kendisinden veya iş akışından kaynaklanmış olabilir.

Uyum Riski-Compliance Risk

Ticari hayatımıza devam ederken, hem ticaretle ilgili genel kural ve yasal düzenlemelere, hem de var ise spesifik olarak yaptığımız işe özel yasal düzenleme ve kurallara uymak zorundayız.

«Başarılı ve devamlılığını koruyan ticari oluşumlar, bu riskleri en iyi yönetenlerdir.»

Finansal Riskin bir parçası olarak Bayi Riskleri

Finansal Risklerin yönetilmesinde, satış kanalları arasında, “bayilik sistemi” bulunan ticari oluşumlarda, bu kanalın risk analizi ve yönetimi en kritik konulardan biridir.

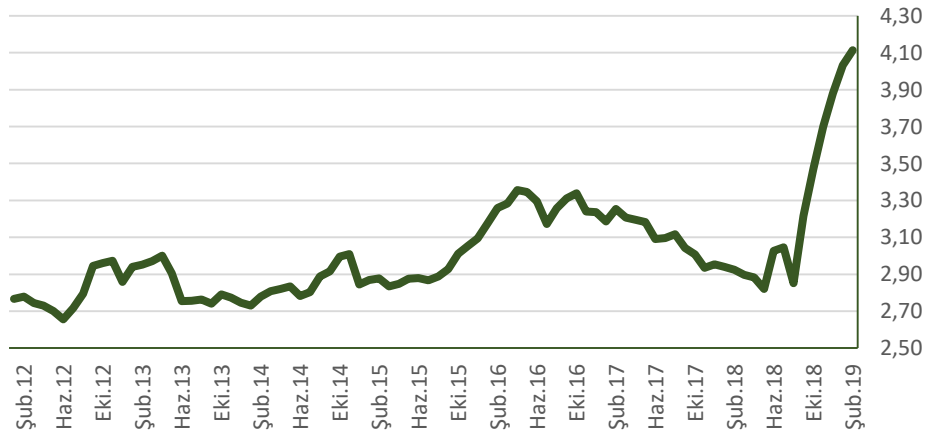
- Bazı sektörlerde üretici veya distribütör şirketler, satış için bayii ağına ihtiyaç duyarlar.
- Bayilere satışlar genellikle vadeli.
- Vadeli satışlar için çoğunlukla yeterli teminat alınamaz.
- Uzun süredir devam eden ticari ilişkiler, bayilere koyulan limit ve teminat sınırlamalarını çoğunlukla deler...

- Bayiler çoğunlukla KOBİ niteliğinde olan ticari oluşumlardır.
- KOBİ'ler, büyük ticari şirketlerle kıyaslandığında, yapısal olarak, ticari faaliyetlerinde sorun yaşama potansiyeli taşırlar.

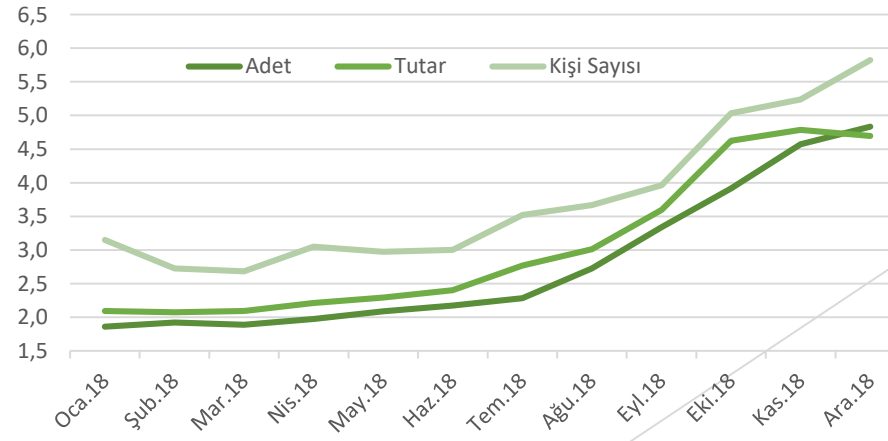
Neden Gereklidir?

- Modern risk yönetim metodolojileri finansal risklerin sınıflandırılmasını ve buna uygun olarak yönetilmesini zorunlu tutar.
- Her ekonomide, konjonktürel olarak daralma ve genişleme dönemleri vardır. Özellikle daralma dönemlerinde, KOBİ'ler bu ortama uyum sağlamakta zorlanırlar ve bazıları finansal problem yaşar.
- Halen yaşamakta olduğumuz daralma konjonktürünün önemli göstergeleri olan Sorunlu Kredi Oranına baktığımızda, çok önemli bir sıçrama döneminin başladığını gözlemliyoruz. Bu konuda, BDDK 27.12.2018 tarihinde yaptığı açıklamada, «2019 yılı içerisinde bankacılık sektöründe kredilerin takibe dönüşüm oranının **% 6'ya yükselebilir**» saptamasında bulunmuştur.
- Diğer önemli bir gösterge, karşılıksız çek oranları olup, bu göstergede de önemli bozulmalar söz konusudur.
- Böyle bir dönemin etkilerinin, bayilerin borç ödeme performanslarına yansımaları kaçınılmaz bir sonuçtur.

Kredilerin Kanuni Takibe Dönüşüm Oranları
Aralık 2018 (Kaynak BDDK)

Karşılıksız Çekler
Aralık 2018 (Kaynak Risk Merkezi)

Bayi Bazında Risk Skoru Nedir?

Bayilerinizin, her birinin (veya çalışılmasını istediklerinizin), aşağıdaki risk sınıflarına göre sınıflandırılmasıdır.

Risk Sınıfı	Risk Sınıfının Tanımı
A	En Yüksek Kredi Kalitesi - En Düşük Kredi Riski
B	Yüksek Kredi Kalitesi - Çok Düşük Kredi Riski
C	Ortalama Üstü Kredi Kalitesi - Düşük Kredi Riski
D	Ortalama Kredi Kalitesi - Ortalama Kredi Riski
E	Ortalama Altı Kredi Kalitesi - Ortalama Altı Kredi Riski
F	Düşük Kredi Kalitesi - Yüksek Kredi Riski
G	Çok Düşük Kredi Kalitesi - Çok Yüksek Kredi Riski
H	En düşük Kredi Kalitesi - En yüksek Kredi Riski

Nasıl Nesaplanır?

Bayi Bazında Risk Skoru....

- Şirketinize özgüdür ve tamamen objektif verilere dayanır,
- Dinamiktir, 3 ayda (veya talep edeceğiniz sıklıkta) yenilenir,
- Yıllık cirosu ister 100 milyon TL olsun, ister 10 bin TL olsun tüm firmalara uygulanabilir,
- Belli büyüklükte bayiler için daha detaylı rapor halinde oluşturulabilir,
- İstenirse, şirket özelinde farklı veri setleri dahil edilebilir,
- Şirket için anlaması ve yönetilmesi çok basittir.
- İstenilen bayi adedi için çalıştırılabilir.
- Bayi Risk Yönetiminde ve alacak portfolyosunun kalitesinin yönetilmesinde çok önemli bir araçtır.
- RiskMetriks tarafından, Kredi Riskini ilen Tecrübeli Uzmanlarca oluşturulur ve Şirket ile Özel Gizlilik Kuralları çerçevesinde paylaşılır.
- Skorlar ve raporlar, şirkete özel olup, bayilerle paylaşılmamaktadır.

TEŞEKKÜRLER